

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **M. M** zastoupený Mgr. Markem Hudlickým, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 120/7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 5. 2021, č. j. 60 Az 19/2021-17,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 4. 2021, č. j. MV-58993-2/OAM-2021, bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji usnesením ze dne 11. 5. 2021, č. j. 60 Az 19/2021-17, jako opožděnou odmítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, kterou spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňuje tím, že mu v současnosti hrozí výkon správního vyhoštění. Nucené vycestování by mělo nepřiměřený dopad na jeho soukromý a rodinný život. Stěžovatel žije na území ČR 36 let, v roce 2006 mu byl udělen trvalý pobyt, aktuálně pobývá v Zařízení pro zajištění cizinců. S Guinea-Bissau již žádný kontakt nemá, v zemi původu se nemá kam vrátit a nenašel by si tam uplatnění. Stěžovatel hovoří česky a na území ČR má veškeré soukromé vazby, má zde také syna X (nar. 2008). Jeho sestřenice, bývalá partnerka a dcera žijí ve Spojeném království. Nepřiznáním odkladného účinku by také došlo k újmě na stěžovatelově právu na soudní ochranu; k tomu citoval z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017-32, a ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 254/2016-43. Stěžovateli by tak byla upřena možnost hájit své zájmy a nové důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Vyhováním jeho návrhu naopak nebude významně dotčen veřejný zájem ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131.

[4] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Uvedl, že stěžovatel nepředestřel ve svém návrhu natolik zásadní a výjimečné skutečnosti, z nichž by

pro něj vyplývala jakákoli nenahraditelná újma; má za to, že stěžovatel v tomto ohledu neunesl důkazní břemeno. Upozornil také, že kasační stížnost se týká stěžovatelovy v pořadí již sedmé žádosti o mezinárodní ochranu; ta byla posouzena jako další opakovaná žádost podle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Na tuto situaci přitom dopadá § 3d odst. 2 a § 87a odst. 3 zákona o azylu.

[5] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Podle citovaného ustanovení soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti (§ 107 s. ř. s.).

[7] Je třeba upozornit, že řízení o kasační stížnosti je charakterizováno přísnou dispoziční zásadou. To znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník ve svém návrhu uvede. Není úkolem ani oprávněním soudu za účastníka dohledávat či domýšlet konkrétní okolnosti a důvody, které by měly svědčit jeho požadavku. To platí i pro návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Z výše uvedeného plyne, že návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a doložen konkrétními důkazy, protože navrhovatel nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. K tomu, aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti odkladný účinek přiznat, proto musí stěžovatel v prvé řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Na podporu svých tvrzení pak stěžovatel musí navrhnout provedení odpovídajících důkazů (viz například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012 č. j. 1 As 27/2012-32; citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Stěžovatel v odůvodnění svého návrhu musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

[9] Stěžovatel ve svém návrhu toliko uvedl, že nucené vycestování by pro něj znamenalo újmu, spočívající zejména ve zpretrhání soukromých a rodinných vazeb. Návrat do Guinea Bissau by pro něj též znamenal hrozbu rapidního zhoršení jeho ekonomické situace a znemožnění účasti na soudním řízení. Stěžovatel svá tvrzení ovšem nepodložil konkrétními důkazy, ani jejich provedení soudu nenavrhoval. Toliko zmínil, že má v ČR nezletilého syna; další příbuzní a bývalá družka žijí ve Spojeném království. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nežije se synem ve společné domácnosti (je zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců), bylo na něm, aby soudu přinejmenším doložil intenzitu jejich vzájemných kontaktů; to však neučinil. K jiným soukromým vazbám na území ČR stěžovatel neuvedl niče. Žádné skutečnosti svědčící o nepoměrně větší újmě na straně stěžovatele Nejvyššímu správnímu soudu nevyplývaly ani *ex officio* z povahy projednávané věci, tj. ze skutečnosti, že žalovaný zastavil řízení o stěžovatelově další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[10] Stěžovatel dále vyjádřil obavu z narušení svého práva na spravedlivý proces. Tato pasáž návrhu však spočívá převážně z citací judikatury kasačního soudu, aniž by byly citované judikaturní závěry vztaheny na konkrétní případ stěžovatele. Stěžovatel se pouze obecně dovolával možnosti „hájit své zájmy a nové důvody žádosti o mezinárodní ochranu“. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že k problematice zásahu do práva na soudní ochranu se vyjádřil rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020 č. j. 8 Azs 339/2019-38, tak, že „[o]becně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“ Vzhledem k tomu, že se stěžovatel ve své argumentaci omezil pouze na obecná konstatování o možném narušení jeho práva na spravedlivý proces, bude-li nucen opustit území České republiky, aniž by poukázal na případné specifické okolnosti jeho věci, plně se na danou věc uplatní shora uvedený názor rozšířeného senátu. Stěžovateli nic nebrání, aby se z Guinea-Bissau spojil se svým advokátem prostřednictvím celé řady prostředků umožňujících efektivní komunikaci na dálku, a zajistil tak, že jeho zástupce bude náležitě informován o všech podstatných skutečnostech a jeho vůli. Takový postup je v době rozvinutých informačních technologií zcela běžný.

[11] Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatel v souvislosti se svým návrhem neunesl břemeno tvrzení a zejména břemeno důkazní. Kasační soud se proto již nezabýval poměřováním tvrzené újmy stěžovatele k možným újmám jiných osob a ani otázkou dotčení důležitého veřejného zájmu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z důvodů výše vyložených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tímto rozhodnutím se nikterak nepředjímá podoba budoucího rozhodnutí ve věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu